

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, October 4-6, 1980

Nr. 192

ITALIJOJ KRIKŠČIONYS SUDARYS KABINETĄ

"KOMUNISTAS" PATVIRTINA "KRONIKOS" ŽINIAS

Lietuvos Komjaunimo CK sekretorė S. Vaskevičienė patvirtino LKB Kronikos teiginį, kad Lietuvos mokyklos yra paverttos indoktrinacijos fabriais, kurių pagrindinis tikslas yra mokinių komunistinis ir nureliginimas. Ji rašo:

"Nemažai įdomių ir visapusiškų renginių vyksta Vilkauskio rajono Kybartų vidurinėje mokykloje, Šilalės rajono pajūrio vidurinėje mokykloje. Juose praktiškai dalyvauja visi moksleiviai. Bet kai kuriose klasėse čia kas trečias moksleivis nepriklauso pionierių organizacijai. Daugeliui trukdo tėvų religingumas, pačių vaikų taikstymasis su religija. Gerai, kad pionierių draugovė, jos vadovai neatriboja nuo kolektyvo gyvenimo vaikų su nestabilia ar klaidinga pasaulėžiūra, leidžia jiems pajusti vaikystės džiaugsmą. Bet patys moksleiviai? Veiksmai, poelgiai, neparemti įsitikinimais, negali būti stabilūs, kryptingi. Kaip jie elgis sudėtingomis aplinkybėmis, kurios neabejotinai ne kartą iškils jų gyvenime? Bendrojo lavinimo mokykla, komjaunimo ir pionierių organizacijos privalo auklėti ateistus, sugebantiems apginti savo idejinius įsitikinimus, įtikinti kitus. Sprendžiant pionierių organizacijos funkcijas pareiškia: tuo, kad ji privalo daryti ideologinį poveikį visose srityse, kiekvienoje klaselėje, kurioje vyksta vaiko gyvenimas, turi tapti pirmąja pakopa kiekvieno jauno žmogaus politinėje biografijoje". (Komunistas, Nr. 5, 1980)

LIETUVOS ĮVYKIAI ANGLŲ SPAUDOJE

Plačiai apie įvykius Lietuvoje Londono Times (1980.VII.29) dienraštis informuoja lietuvių bičiulius profesorius Peter Reddaway. Savo straipsnyje apie "kitamincius" valymus Sovietų Sąjungoje jis pamini neseniai suimtus lietuvius. Reddaway areštus Lietuvoje aiškina kaip dalį nuolatinių KGB pastangų likviduoti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką.

Daug medžiagos apie Lietuvą spausdina naujas žurnalas Index on Censorship (Cenzūros indeksas, 1980.VIII) numeris, Lietuvai skirtas Maritės Sapietės straipsnis "Lietuvos neoficialioji spauda". Taip pat apie lietu-

KALENDORĖLIS

Spalio 4: Aura, Pranciškus Asizietis, Eivydė, Naigė, Mantautas.

Spalio 5: Karitina, Placidus, Gila, Upinė, Palemonas.

Spalio 6: Fidelija, Guoda, Buivydas, Eivydė.

Saulė teks 6:50, leidžiasi 6:30.

Oras vėsus, gali lyti.

vius rašoma šiuose straipsniuose: prof. Peter Reddaway: "Ar disidentai gali išsilaikyti?" ir Bohdan'o Nahaylo "Nerusiai gyvi, nors ir kamuojami".

ISPĖJIMAS EITANUI FINKELSTEINUI

Bruselyje išeinančio biuletenio USSR News Brief (Nr. 8, 1980.IV.3) žiniomis, Lietuvos Helsinkio Grupės narys Eitanas Finkelsteinas valdžia įspėjo apie "parazitizmą". Jis yra fizikas, bet ilgą laiką nebeužima darbo. Jo adresas: Vilnius, Liepos g. 21, butas 10. (Elta)

LENKAI STREIKAVO VIENĄ VALANDĄ

DANCIGAS, Lenkija. — Vakar ne tik Dancigo ir kitų Baltijos dirbtuvių laivų statybos darbininkai streikavo vieną valandą, bet darba metė veik visi Lenktijos darbininkai.

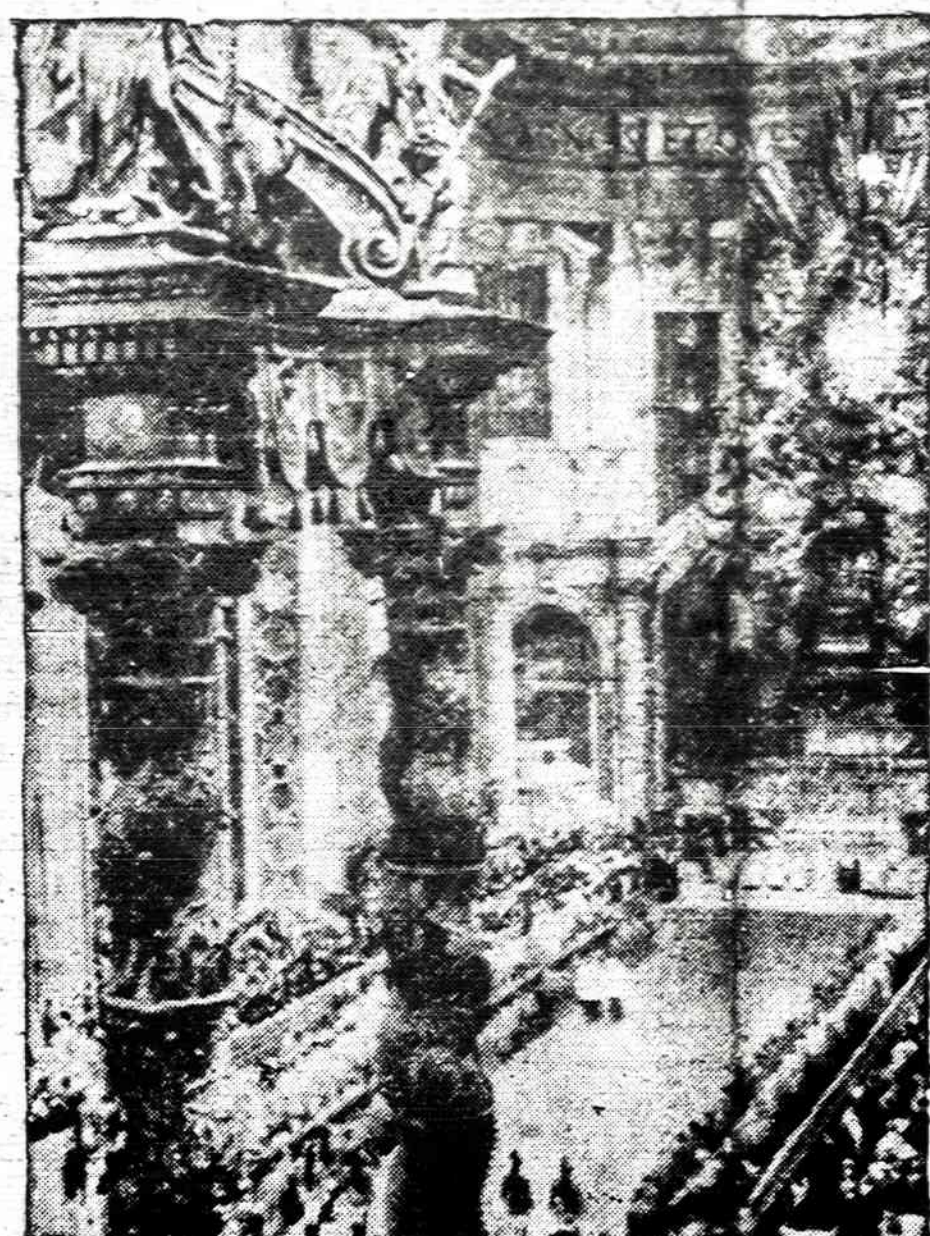
Trečiadienį Lenkijos premjeras Mecislovas Jagielskis buvo nuvykęs į Dancigą ir prašė streiko komitetą nestreikuoti, bet darbininkai nesutiko. Jie prašė Jagielskį pasakyti, kada valdžia pakels darbininkams algas, kaip buvo pradžėjusi. Komitetas nenorėjo pinigų, bet norėjo žinoti, nuo kurios dienos darbininkai gaus didesnes algas, nes viskas, brangsta. Valdžia pradžėjo pakelti algas, bet iki šio meto algų nepakėlė ir nepasakė, kada pakels.

Komiteto nariai pasakė Jagielskiui, kad jie nesirengia nuversti komunistinę valdžią, nesirengia kenkti krašto ūkiui, bet nori didesnės algos, kad galėtų pragyventi. Darbininkai priminė, kad valdžia pradžėjo sumažinti komunistų partijos narių privilegijas, bet iki šio meto nepadarė. Jagielskį tiek įžeidė šis streikavusių darbininkų pasisakymai, kad jis pradėjo šūkauoti, prašė nestreikuoti ir, nebaigęs pasikalbėjimo, išėjo iš posėdžio ir išvažiavo į Varšuvą. Jeigu iki šio mėnesio 20 d. nepakels algų, tai darbininkai skelbs didelį streiką.

TRUDEAU RUOŠIA NAUJĄ KONSTITUCIJĄ

OTTAWA, Kanada. — Premjeras Pierre Trudeau ruošia naują konstituciją Kanadai, kuri turės svarstyti Kanados parlamento nariai. Premjeras tarėsi su dešimčia Kanados gubernatorių, bandydamas juos įtikinti apie reikala paruošti tokią konstituciją, kad nereikėtų dėl kiekvieno menkiausio "bėglio pas britis". Jam nepavyko su gubernatoriais susitarti. Dabar naują projektą jis ruošia vienas. Trudeau rengiasi pasiūlyti kelias naujoves ir žiūrės, ar provincijos valdytojai pritaris. Jis nori, kad konstitucija būtų priimama visoms provincijoms.

Penktdienį, aukso tuncija kainavo \$870.

Romos miesto centre architektūrinė pažiba. Italijos prezidentas įpareigojo krikšč. demokratą Forlanį sudaryti koalicinę vyriausybę.

IRANAS IŠMETĖ PARAŠUTININKŲ I CHORAMŠARO APYLINKES

PREZ. BANI SADR ĮSAKĖ MOBILIZUOTI VISUS CHUZESTANO VYRUS IR MOTERIS KOVAI

TEHERANAS, Iranas. — Iran prezidentas įsakė mobilizuoti visus Chuzestano vyrus ir kovai tinkančias moteris. Irano aviacija išmetė parašutininkus į Choramšaro apylinkes. Irakas buvo paskelbęs, kad Choramšaras ketvirtadienį buvo paimtas, bet, matyt, kad miesto centre ar uosto srityje dar buvo ginkluotų irančių, besipriešinančių Irako kariams. Jei ten yra dar kovojančių karių, tai dabar perkelti parašutininkai sustiprino tą poziciją.

Oficialiai paskelbta, kad Irano studentas, vadovavęs Amerikos ambasados užėmimui ir diplomatų areštui, dabar Irano parlamente vadovauja komisiškai, kuri paruošė rezoliuciją, įsimint amerikiečių klausimui išspręsti. Parlamente sudaryta septynių islamo atstovų komisija, kuri turės pasiūlyti visam parlamentui nutarimą, pagal kurį būtų galima spręsti įkaitų likimą.

IRAKAS RUOŠIASI TOLIMESNIAM ŽYGIUI
BAGDADAS, Irakas. — Irako karinė vadovybė paskelbė keturių dienų paliaubas. Ketvirtadienio popiet Irako karinė vadovybė paskelbė, kad užimtas visas Choramšaro uostas ir baigiami gesinti gaisrai. Uostas baigtas valyti dar prieš paliaubų įsigaliojimą.

Iranui atmetus pasitarimus, taikai įgyvendinti, Irakas panaudojo keturias paliaubų dienas savo kariuomenės perorganizavimui. Jeigu Irano kariai puls Irako karinius Arabistano pozicijose, tai irakiečiai žygiuos pirmyn, kaip žygiavo šiomis dešimties dienų. Jeigu per keturias dienas Iranas nepradės taikos poky-

tarimų, tai perorganizuota Irako kariuomenė vėrsis pirmyn.

Teherano paskelbta Chuzestano (Irakas šią provinciją vadina Arabistanu) mobilizacija neturi prasmės, nes provincija yra Irako karių kontrolėje. Teherano įsakymas nieko nereiškia, nes gyventojai džiaugiasi, atskratę Chomeinio ir jo įvestų persekiojimų.

SEKRETORIUS MUSKIE IŠVAŽIAVO RAMESNIS
NEW YORK, N.Y. — Sekretorius Muskie, praleidęs devynias dienas New Yorke, išvažiavo į Washingtoną ramesnis. Jam visą laiką rūpėjo viską daryti, kad prasidėtų Irano ir Irako konfliktas neprasiplėstų į kitas Persijos įlankos sritis.

Sekretorius labai rūpėjo laisvas laivų judėjimas Persijos įlankos vandenyse, bet didžiausią rūpesį kėlė laisvas praplaukimas Hormuzo sąsiauriu.

Iranas tvirtino, kad JAV padeda Irakui vesti karą. Sekretorius įtikino diplomatus, kad JAV nepada Irakui. Jeigu JAV padėtų Irakui, tai Irano vyriausybė įsakyti sušaudyti visus 52 Amerikos diplomatus ir ambasados tarnautojus. Atrodo, kad konfliktas nesipyls, o laivų judėjimo Iranas nesirengia sustabdyti. Hormuzo vandenys buvo tikrai vienas atsitikimas, kad Irano patruliuojantis laivas sustabdė vieną sąsiauriu praplaukiantį laivą, kad galėtų nustatyti laivo kilmę ir paskyrimo vietą.

Devynias dienas Muskie tarėsi su arabų ir kitų kraštų diplomatais Persijos įlankos konflikto reikalu.

KONGRESAS IŠMETĖ SUKTĄ ATSTOVĄ

WASHINGTON, D.C. — JAV Atstovų Butas ketvirtadienį išmetė iš savo tarpų kyšininką ir labai suktą Atstovų Buto narį Michael J. Myers, 37 metų. Pensilvanijos demokratai norėjo, kad Atstovų rūmai jo elgesio klausimą svarstyti po rinkimų, bet 332 balsais prieš 75 nutarta klausimą svarstyti tuojau, be jokio atidėliojimo.

Myers reikala užsėtęs keturias valandas, aptarti kalinimai ir išaiškintos suktybės, kurių joks žmogus neturėtų daryti, juo labiau Atstovų rūmų narys. Pasirodo, kad Myers paėmė 50 tūkst. dolerių iš "turtingo arabo". Vėliau paaiškėjo, kad tokio "turtingo arabo" iš viso nebuvo, bet tai buvo paruošta su FBI agentų žinia, siekiant išbandyti kai kurių Atstovų rūmų narių pasielgimą.

Patį atstovą Myers turėjo progos pasiaiškinti Atstovų rūmų nariams apie kaltinimus, bet jis jų neįtikino. Kada antrą kartą teko balsuoti, tai už išmetimą pasisakė 376 atstovai, o prieš išmetimą pasisakė tik 30. Paskutinis atstovas buvo išmestas iš Atstovų rūmų prieš 119 metų, bet šis yra pirmas atvejis, kai jis išmestas už papirkimą.

NESUTARIMAI BRITŲ DARBO PARTIJOJE

BLACKPOOL, Anglija. — Paskutinius rinkimus pralaimėjęs britų Darbo partijos vadas James Callaghan negali suvaldyti partijos kairiasparnių. Jie pravedė nutarimą išeiti iš Europos Bendrosios rinkos, kai tik darbiečiai grįš į valdžią.

Šis nutarimas labai patiko konservatoriams, nes jis padės Margaret Thatcher ilgiau išsilaikyti valdžioje. Callaghan pasisakė prieš tokią rezoliuciją, bet ji vis vien buvo praversta.

Kairiasparniai norėjo nutarti išeiti iš šiaurės Atlanto Sąjungos, bet Callaghan pagėjo suorganizuoti pakankamą savo šalininkų skaičių, kad šios rezoliucijos nepraverstų.

Kairieji pagėjo praversti nutarimą nesiginkluoti atomo ginklais. Jie nutarė tai padaryti vieni, be kitų sutarimo. Jie yra įsitikinę, kad atomų ginklai yra pavojingi visai žmonijai, todėl ir pasiūlė britams visai atsisakyti atomo ginklų ir turimus sunaikinti.

Callaghan labai atkakliai priešinosi. Svariausias jo argumentas — šie nutarimai geriausiai padeda Margaret Thatcher laimėti ateinančius rinkimus.

Saudi Arabija labai patenkinta iš JAV gautais keturiais radariniais lėktuvais. Jais ji gali visą laiką žinoti, kas darosi žemės. Saudi arabai teigia, kad amerikiečiai jiems davė geriausius sargus.

Senato pakomitetis, susipažinęs su Billy Carter byla, pareiškė prezidentui, kad jis davė savo broliui klaidingus patarimus.

PREZIDENTAS IPAREIGOJO FORLANĮ SUDARYTI KOALICINĘ VALDŽIĄ

KOMUNISTŲ ĮTAKA MAŽEJA SAVIVALDYBĖSE, ITALAI NEPATENKINTI TERORO VEIKSMAIS

ROMA, Italija. — Italijos prezidentas, paskubomis grįžęs iš atostogų ir pasitaręs su keliais politikais, įpareigojo Arnaldo Forlanį, italų krikščionių demokratų partijos pirmininką, sudaryti koalicinę vyriausybę iš demokratinių Italijos politinių partijų.

Francesco Cossiga neteko pasitikėjimo dėl vieno balso parlamente. Komunistai darė didelį spaudimą į Cossigą, jie reikalavo vieno ar dviejų atstovų vyriausybėje, bet prezidentas neleidė Cossigai tokio kabineto sudaryti. Cossiga atsisakė naują vyriausybę sudaryti. Jis žino, kad komunistų įtaka krašte gerokai sumažėjo, žmonės nepatenkinti komunistų vartojamais teroro veiksmais Milane, Romoje ir kitose Italijos vietose. Be to, komunistai labai įpykino Cossigą, kai bandė neteisėtai į apkaltinti policijos žinių panaudojimu artimiesiems gelbėti. Išaiškinta, jog tai buvęs melas. Cossiga buvo linkęs su komunistais glaudžiau bendradarbiauti, bet dabar jis nenori apie tai užsiminti.

Paskirtas premjeras Forlanis bandys tartis su demokratine Italijos politinėmis grupėmis. Jeigu jam pavyktų susitarti, tai jis galėtų tokią koaliciją sudaryti. Italijos krikščionių demokratų partija yra galingiausia. Ji turi daugiausia balsų parlamente, bet ji neturi reikalingos daugumos. Parlamente yra dvi socialistinės grupės, yra respublikonų grupė ir yra teisėtumo grupė. Jeigu Forlanis pavyktų sudaryti koaliciją bent su dviem grupėmis, tai jis galėtų sudaryti reikalingą koaliciją parlamente ir valdyti kraštą.

Socialistai siūlė krikščionims demokratams sudaryti koaliciją ir praversti žemės reformos įstatymą. Socialistai yra įsitikinę, kad žemės reforma būtina reikalinga. Juo greičiau ji bus praversta, tuo sveikiau bus Italijos. Visa nelaimė, kad patys krikščionys demokratai dar nėra pasiruošę. Krikšč. demokratų buvo informuoti apie nepriklusomąje Lietuvoje praverstą žemės reformą. Juos plačiau informuoti gali Romoje gyvenantieji lietuviai krikščionys demokratai.

Premjeras Cossiga gerokai sustiprino vidaus reikalų ministerijos tarnybą. Didokas teroristų skaičius suimtas ir pasodintas už grotų. Abejojama, kad komunistinis jaunimas galėtų išvystyti tokį judėjimą, koks buvo šiaurės Italijoje paskutiniiais dviem metais. Milano teroristų grupė veik visą suimta. Keli teroristai "užgiedoję", tai policijai pavyko suimti didoką teroristų būrį. Veiklesnieji jau nuteisti, o kitiems baigiamos bylos. Gerokai apvalytos Romos ir Neapolio apylinkės. Kitose vietose teroristai nedrįso pakelti galvos. Paaškęs, kad teroristai

BĖGIMU BALSUOJA

Pastarasis kubiečių antplūdis Amerikon aiškiai parodo, kad komunizmas sukūrė rojų, kuriame žmonės nenori gyventi.

National Review žurnalo spalio 3 nr. Brian Crozier straipsnyje "Voting with Their Feet" duoda statistikos, kiek nuo komunistų pabėgo žmonių pastarojo dešimtmečio būvyje. Statistika duota tik stambiais bei apvaliais skaičiais.

Apie 350,000 vietnamiečių įvairaus dydžio laiveliais leidosi į atvirą jūrą ieškoti jiems nežinomo laisvės krašto. Už šią labai pavojingą kelionę dauguma turėjo brangiai sumokėti: kiekvienas turėjo duoti valdžiai aukso už apie \$3,000. Visas jų turas buvo valdžios konfiskuotas.

1975 m. Laose įvedus komunistinę sistemą, į Tailandą pabėgo apie 250,000 arba apie 10% viso krašto gyventojų.

Nuo 1970 iki 1979 metų iš Sovietų Sąjungos bei okupuotų kraštų pabėgo 226,000 žydų. Jų būtų daug daugiau, bet komunistai ne visus išleidžia.

Iki 1978 m. Sovietai leido 7 metų laikotarpį 47,000 vokiečių. Į tai neįeina Rytų Vokietijos pabėgėliai.

Statistikon neįeina ankstyvi pabėgė iš Pabaltijo krašto, Vengrijos, Čekoslovakijos ir kitų kraštų, įskaitant ir Rusiją.

SAUDI ARABIJA GAMINS DAUGIAU NAFTOS

VIENA, Austrija. — Eliminavus Irako ir Irano naftą iš tarptautinės rinkos, visiems kito klausimas apie artėjančią naftos krizę visame pasaulyje. Dabar Irako ir Irano versmų šaltiniai ir esamos atsargos liepsnoja. Irakas tuo tarpu turės pakankamai reikalingos naftos, bet Iranui gali kilti reikalingas pirkti naftą užsienyje. Tai turės daryti laikinai, kol pasirasys taikos sutartį ir pataisys sugriautus sandėlius bei įrengimus. Manoma, kad Irakas galės greičiau pataisyti savo versmų įrengimus, bet Iranas turės daugiau bėdos.

Saudi Arabijos atstovs tuo jau pareiškė, kad tuo reikala neverta galvos karštyti, nes Saudi Arabija jau dabar padidino naftos gamybą 900,000 statinių į dieną. Jeigu Hormuzo sąsiauris nebus uždarytas, tai naftos bus pakankamai.

Kanados premjeras Trudeau sudarė teisininkų komitą konstitucijai parašyti.

organizuoja prie komunistų partijos veikianti ekstremistų grupė, kaip tai darė teroristai Irane ir Turkijoje. Jeigu Arnaldo Forlanį nesudaryti koalicijos, tai tada teks eiti prie rinkimų.

Klausimus ir medžiaga siūsti: 4436 So. Washtenaw, Chicago, IL 60632

KĄ EUROPOS BENDRUOMENIŲ VADAI DIRBA

(Tęsinys)

Po paskaitos ir diskusijų parodytas spalvotas filmas apie V. Lietuvių Tautinių šokių šventę Čikagoje.

Kitą dieną (rugp. 15) popiet buvo tešiamas Europos kraštų LB vadovų suvažiavimas. Aptarus Vasario 16 gimnazijos reikšmę, priimtas šis kreipimasis į Lietuvos visuomenę: "1980 rugpjūčio 14-15 Innsbrucke, Austrijoje, susirinkę Austrijos, Belgijos, Didž. Britanijos, Italijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos ir Vokietijos LB darbuotojai drauge su PLB pirmininku bei Didž. Britanijos ir Vokietijos jaunimo sąjungų atstovais svarstė ir Vasario 16 gimnazijos reikšmę. Visi vieningai sutarė raginti lietuviškas šeimas siųsti savo vaikus į Vasario 16 gimnaziją, kur auklėjimas vykdomas demokratiškai, tautinė ir krikščioniška dvasia.

Posėdžių dalyviai dėkoja remėjų būreliams, BALFui ir visoms lietuvių institucijoms bei paskiriems asmenims už medžiaginę paramą gimnazijai, prašydami jų savo darbą tęsti ir ateityje.

Susirinkusieji taip pat ragina lietuvių visuomenę ateityje dar stipriau remti vienintelę laisvame pasaulyje lietuvių gimnaziją, kad ji ilgai ir sėkmingai galėtų tęsti savo lietuviškąjį auklėjimo ir švietimo darbą.

Didž. Britanijos LS pirmininkas Z. Juras pranešė Europos Lietuvių finansinę ir redakcinę būklę. Atskirų kraštų LB vadovai pasidalino patyrimu platinant šį savaitraštį ir iškėlė pastebėjimus trūkumams redakciniame darbe. Daugumai pasirodė nepriimtinas Kauno, Vilniaus ir Klaipėdos herbų pakeitimas Lietuvoje žemėlapiu EL antraštelėje, kur Lietuva parodyta pernelyg plati siena. Išreikštas pageidavimas grąžinti anksčiau buvusius herbus. Bendra išva-

da — suvažiavimas pasisako už "EL" svarbą ir visus ragina jį remti.

Apie PLB politinę veiklą referavo V. Kamantas. Nors ji sukelia kai kurių veiksmų nepasitenkinimą, bet PLB jos atsakytai negali. VLIKas, ALTa ir Diplomatinė tarnyba siūnia į Madrido konferenciją memorandumą, PLB turi savo žmogų JAV-bių delegacijoje. Lietuviai su ukrainiečiais ir kitomis tautybėmis eina į Jungtines Tautas. Joms įteikta jaunimo petijacija, kuri persiųsta į Žmogaus teisių komisiją Ženevoje. Reikėtų ją ten surasti ir suaktyvinti.

Ivairių kraštų LB vadovai pasisako apie savo politinius ryšius su Madrido konferencija ir kitomis progomis. Priimta ši rezoliucija: "Suvažiavimas skatina Pasaulio ir Kraštų lietuvių bendruomenių vadovybes rūpintis, kad būtų sustiprintas Lietuvos laisvės siekimo organizavimas ir jo valstybinis bei visuomeninis reikšmės. Suvažiavimas pritaria PLB valdybos veiklai politinėje srityje ir pageidauja, kad Lietuvos laisvinimo veikla būtų derinama tarp Lietuvos diplomatinės tarnybos, PLB ir VLIKO."

Aptarti organizaciniai ryšiai tarp Europos kraštų LB ir PLB valdybos. V. Kamantas pranešė, kad Europos LB siųstų kuo daugiau informaciją apie savo veiklą ir planus. Prašė turėti kantrybės dėl paveluoto išleidimo "Pasaulio lietuvių", kuris Europoje pasiekia 225 šeimas 20-ye valstybių. Pažadėjo žurnalo leidimą supunktualinti.

Pranešė, jog ateinančiais metais į Europos kraštų LB vadovų suvažiavimą atvyks PLB valdybos vicepirmininkas V. Kleiza ir, tur būt, Kest. Keblys. Kleiza galėtų Stud. savaitėje skaityti paskaitą kultūriniais, o Keblys — literatūriniais klausimais. Atskiri kalbėtojai pagei-

Dail. Dagys

Trimičius.

davo, kad XXVIII Stud. savaitėje 1981 m. būtų paminėtos 40-čios sukilimo prieš Sovietus metinės, supažindinta su Lietuvos pogrindžio spauda ir su padėtimi krašte.

Pageidavimas dėl Europos Kraštų lietuvių bendradarbiavimo taip formulotas: "Suvažiavimas kviečia Europos lietuvių gausiau dalyvauti D.L.B. Britanijos lietuvių sąjungos rengiamuose suvažiavimuose Lietuvių sodygoje per Sekmadienį, Europos lietuviškųjų studijų savaitės vasaros metu ir prašo Vokietijos LB valdybą iširti galimybes 1982 m. surengti Europos lietuvių dienas, kurių metu vyktų Europos lietuvių dainų ir tautinių šokių šventė."

Radio bangomis pasiųstas į Lietuvą sveikinimas, kuriame sakoma:

"XXVII-sios lietuviškųjų studijų savaitės Europoje proga Vakarų Europos lietuvių bendruomenių valdybų pirmininkai bei nariai ir lietuvių jaunimo atstovai susirinko posėdžių Innsbrucke 1980 m. rugpjūčio 14 ir 15 dienomis. Dalyviai susipažino su atskirų bendruomenių veikla praėjusiais metais. Iš pranešimų paaiškėjo, kad bend-

ruomenių veikloje viena svarbiausių vietų užėmė Vakarų Europos politinių sluoksnių, visuomenės ir viešosios nuomonės supažindinimas su mūsų tautos nenuilstamomis pasilangomis atgauti Lietuvos valstybinę nepriklausomybę.

Posėdžių dalyviai radijo bangomis jungiasi su sesėmis ir broliais pavergtėje Lietuvoje, linkėdami jiems išverti savo ryžtę išsivaduoti iš maskvinio sovietinio jungo. Laisvosios Vakarų Europos lietuvių bendruomenės yra tvirtai įsitikinusios, kad mūsų tautai nušvis laisvės aušra.

Vakarų Europos lietuvių bendruomenių bei jaunimo atstovų posėdžiams vadovavo Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas inž. Vytautas Kamantas ir Vakarų Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas Andrius Šmitas. Kaip svečiai dalyvavo Vakarų Europos lietuvių vyskupas dr. Antanas Deksnys ir Lietuvos diplomatinės tarnybos narys, įgaliotas ministras dr. Albertas Gerutis.

Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

(Vok. LB Informacija)

V. RATAS

SOLBAD HALL LIGONINĖJE

(Iš kelionių po Tirolį 1945 metais)

(Tęsinys)

Ta paskutinė kelionė pas ūkininkus Kugrį dar kai ko išmokino. Vaziuoti į kaimą ne su voikiškais markėmis kišenėje, bet su batais, tegu ir ne tokiais puikiais kaip išleistieji. Žmonės trūko apavo, ypač kaimo. Kugrys panaudojo visą savo talentą, kad iš senų batų padarytų kiek galint patrauklesnį apavą. O seno tranto jis turėjo; buvo dirbęs pas austrų batsiuvį, ir už

karbą kartais gaudavo senų batinų. Tegū jie tada atrodė beveik, bet markė irgi nebuvo daug verta. Jo nujautimas nemelavo: kiek viena pora, kurią jis išsugojo, dabar šio to verta. Už vieną tokią porą moteriškų batelių jis parsivežė daržovių, už kitą — sūrį; viena moteriškė net surizikavo gabalą veršienos. Batai nuostabiai tikę jos sūniui piemeniui.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šioadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių partingą daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pašlęstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNCIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNCIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus tatką!

Prenumeratos pratęsimas, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsimu savo prenumeratą, taupydama laiką ir mažindama susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydama lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Tuo tarpu Kufsteino pabėgėlių stovykla pradėjo oficialiai veikti. Pirmąsiais buvo priimami žmonės su šeimomis ir pavieniai asmenys, reikalingi skubios globos. Kugriai paklūvo į pirmąsias priimamųjų eiles. Augustinui atpuolė reikalus keliauti po kaimus kalėdinių, ko jis labai nemėgo. Šaip "is sakė", tokiam darbu nebuvo gėrės.

Nors man nebuvo reikalo skubėti aplankyti ligoninę ir darbą, tačiau patariau, kad mano dykduoniavimui būna priėjęs galas: man ėmė pridėti po truputį daugiau darbo. Tai buvo ženklas, kad mane laikė sustiprėjusiu, galinčiu atlaikyti syeiko vyro darbo porą. Kad būvų sustiprėjęs tą ir pasitvirtinau, bet toks aiškus pripažinimas iš darbaviečių pusės, mano pasitikėjimą savo jėgomis dar daugiau sustiprino.

Neužilgo man buvo pavesta valdyti operacinę salę. Jau J. Janis, kurį susipažinau besilankydamas skalbykloje, iš to padarė kone sensaciją. Žinoma, tik mūsų darbininkų, ratelyje.

— Žiūrėk, tave paaugštino! — Kaip tai paaugštino? Nuo kada šlaviko darbas pradėjo reikšti paaugstinimą?

— Tu gavai operacinę salę! — neužsileido Janis. — Tai palpa, kur iš ligonio padaro sveiką, o negyvus vėl atgaivina!

— Taisybė sakai! — sutikau. — norėdamas apraminti įsikarščiausį juokdarį. — O jeigu tu pamatytum, kaip ten kraujas upeiliais teka! Kartais man neužtenka penkių kibirų vandens grindims išvalyti.

Mums reikėjo šio tokio įvairumų, kokios nors naujovės, nors ir grynai sufabrikacijos sensacijos; po to, kai bombos buvo nustosios kristi, o frontas buvo, lykes tik praėjusių dienų pasaka.

Operacinės salės valymas ne vien mano draugams suteikė kalbos; tas darbas praplėtė ir mano akiratį. Ten besimaisydama sužinojau, kad ne vien karo metu žmonės žūva. Jie žūva ir tokiomis ramiais pokario me-

tais. Amerikiečiams užėmus Tiroli, ypač miestuose buvo jaučiamas kariuomenės antplūdis. Išėjęs į miestą, matydavau, kaip greitai skrieja kariški džypai siauromis miesto gatvėmis; kaip apdairiam reikėjo būti norint skersai pereiti tą, nors ir labai siaurą, gatvę. Apdairiam nes iš už kampo kiekvieno momentu galėjo išsinierti ta šmaigšti, pilkai žalsva kariška mašina tiesiai ant tavęs. Taip ir atrodė, kad ji nardavo tiesiai ant praeivių ir net nebandydavo sulėtinti greičio.

Vieną kartą taip ir įvyko. Rodos, buvau atsargus, nerizikuodavau kirsti patvės, nors mašina atrodėdavo dar tolokai; žinojau, ji priartės taip greitai, kad nespėsiu įpusėti savo kelio. Bet tą kartą ji išnėrė iš už kambario netikėtai ir skriejo tiesiai ant manęs. Tik spėjau pagaltuoti — dabar su manim baigta! Džypas, bačiausiai sužvejęs, metėsi kiek į šoną. Ten jis ir sustojo. Jame sėdėjo 2 uniformuoti amerikiečiai. Vienas garsiai kažką man rėkė ir mosikavo rankomis, kitas šypsojosi ir kažką kramtė.

Man tas įvykis baigėsi laimingai, bet dirbant arčiau tokios vietos, kur, anot Janio, negyvuose atgaivina, tėjo išgirsti ir apie tokias eismo nelaimes, kurios baigdavosi mirtimi. Netrukus įvykio su manimi buvo sunkiai sužeista miesto gyventojų, visiems žinomos šeimos motina. Ji mirė tik atvežus į operacinę salę. Keliom dienom vėliau jaunam berniukui buvo sulaužyta koja, ir jis pasilikė ligoninėje gydytis; dar buvo atsitikimų, kur eismo nelaimėje žmogus sulaužydavo šonkaulius, išsarinėdavo raktikaulius. Tai buvo tik nedidelis nuošimtis tų nelaimių, apie kurias man teko išgirsti poros savaitių laikotarpyje.

Už išvadavimą iš nacių jungo, už nuėmimą nuo jų pečių karo naštos tiroliečiai dar tebe mokėjo duoklę savo išgelbėtojų. Ta duoklė dabar buvo eismo nelaimių pavidale. Tiesioginiai paliestiesiems — tai buvo

karo našamų blogybių tęsinys. Tačiau dauguma austrų tautos suprato, kad prasidėjo naujas atgimimo laikotarpis; sunkus karo sugriautos šalies gyvenimas, kur ne viskas dar buvo bloga, ypač kas lietė patį okupantą.

Amerikiečiai viską turėjo savo. Svarbiausia, nereikalavo maisto, kurį Austrija neturėjo. Dar daugiau — kai kurie prabangos dalykėliai ėmė pasklisti po kraštą ne iš kur kitur, o tik iš amerikiečių turimų išteklių. Vaikai gaudavo iš kareivių šokolado, kramtomos gumos, merginos, susipažinusios su kareiviais, būdavo aprūpinamos konservais, šokoladu, cigaretėmis, papuošalais.

Kartu su Janiu skalbykloje dirbanti Teresa pietums visada atsiėsdavo tikros pupelių kavos, baltintos su miltelių pavidalo grietinėlės, o desertui turėdavo šokolado. Ji buvo landi mergina ir visur priėdavo.

— Kur, panele Teresa, gaunate šokolado? Mes irgi norėtume nusipirkti, — traukė per danų merginą niekad nerimstantis Janis.

— Aišku, kur — kareivinėse! — įsiterpė kažkas iš vyrų.

Bet panele išdėdžiai paaiškino, kad šokoladas valgyti tinkas tik merginoms; tuo ji gražiai išvengė tiesioginio atsakymo ir užbaigė pasikalbėjimą pasitraukdama iš to aiškaus užpuolimo kaip laimėtoja. Vėl buvo pasikartojusi niekad nemeluojanti gyvenimo taisyklė: turtinęs visad laimi.

(Bus daugiau)

Klausimas kritikai

— Drauge kritike, ar galėtumėte pasakyti, kuriame kūrinyje ryškiausiai atsispindi komunistinė statyba?

— Žinoma, galui! Tai neseniai mirusio Aleksandro Tvardovskio poema "Už toli — kiti toliai".

PATS SKAITYK IR DAR KILTUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

KVIECIAME Į NAUJIENŲ

BANKETA

NAUJIENŲ 66 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

Sekmadienį, š. m. spalio 26 dieną

BEVERLY COUNTRY CLUB

87th St. ir S. Western Ave.

Chicago, Illinois

• DAINOS

• SVEIKINIMAI

• VAKARIENE

• ŠOKIAI

Pradžią 5 val. popiet — Įėjimas \$20.

BANKETA RUOŠIA

NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET,

CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu 421-6100

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980 Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months, in other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months, Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$45.00	Naufienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, \$45.00
pusei metų \$24.00	Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.
trims mėnesiams \$12.00	
vienam mėnesiui \$5.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$40.00	Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.
NAUJIENŲ raštinė atidaro kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Grijtant prie Lenkijos įvykių

Nors toliau siaučias Irano-Irako karas, sukėles didelį susirūpinimą visame pasaulyje, nustūmė į šalį Lenkijos įvykių tolimesnį nagrinėjimą, bet jų reikšmė liko nenublokusi. Lenkija tapo detentės politikos ir Helsinkio sutarimų bandomuoju lauku, kurių rezultatai yra svarbūs ne tik visai Rytų Europai, bet ir Pabaltijo okupuotiems kraštams.

Ta prasme turime giliau įvertinti ir suprasti pačius Lenkijos įvykius. Pagal pas mus nusistovėjusias sampratas, Lenkija tapo Sovietų okupuota ir jai teroro keliu tapo primesta komunistinė santvarka bei komunistinė valdžia. Visos lenkų patriotinės jėgos, remiantis galingai Lenkijos katalikų Bažnyčia, veda žūbtinę kovą už nepriklausomybės atstatymą ir komunistinės valdžios bei jos santvarkos panaikinimą.

Šiame samprotavime slypi tik dalina tiesa. Oficialiai valdančioji partija yra pavadinta "Lenkijos suvienyta darbininkų partija", kuri buvo sudaryta iš komunistų, socialistų, liaudininkų ir kairiųjų katalikų partijų ir sąjūdžių apjungimo, bet komunistų vadovybėje ir "Kremliaus priežiūroje."

Lenkijos komunistų partija, kaip ją tituluoja vakariečiai, netapo kosmopolitine bolševikinio tipo partija, nes kietai kovojo už lenkybės išlaikymą ir stengėsi išlaikyti galimą savarankiškumą satelitinės valstybės rėmuose. Dėl to išlaikė seną valstybės herbą, tautinę lenkų vėliavą, seną tautos himną, ypatingai puoselėjo visą lenkų kultūrinį palikimą, nesuvarė ūkininkų ir kolchozus, paliko plačias laisves ir teises visoms religijoms ir liberaliai traktavo išlikusius priešingų partijų veikėjus.

Lenkijos valdančiosios partijos susiklostymas iš įvairių kairiųjų sąjūdžių nesudarė vien pokariniais metais. Marš. Pilsudskui įvykdžius perversmą 1927 m., tapo įvestas diktatorinis režimas, kuris turėjo apsaugoti kraštą nuo komunizmo grėsmės, partijų anarchijos ir ūkinio sustingimo. Lenkijos komunistų partija buvo negausi ir neįtakinga darbininkijos ir liaudies masėse. Tikrumoje įvykdytas perversmas nukreipė savo smūgius prieš visas kairiąsias partijas, atstovavusias plačias dirbančiųjų mases, atsidūrusias tikrai apvoktinėje padėtyje. Besigin-

damos nuo diktatūros smūgių kairiosios partijos, imtinai su komunistais, sudarė t.v. bendrą liaudies frontą, kuris išlaikė pagrindinį net nacių okupacijos metu ir sudarė pagrindą atkurti "Lenkijos suvienytai darbininkų partijai".

Prieškarinė Lenkija buvo atsilikęs agrarinis kraštas, kuriame 70% visų gyventojų dirbo žemės ūkyje. Pusė visų žemių priklausė dvarininkams, o kitoje pusėje virš 70% dominavo mažžemiai ir bežemiai. Dvarininkai dominavo valdžioje, užvaldė veik visus valstybinius postus, ir sudarė veik išimtinai karininkijos kadrus. Universitetuose, pagal prieškarinę statistiką, tik 7% visų studentų buvo kilę iš ūkininkų su mažiau 50 ha ir tik 3% iš darbininkų, daugumoje aukštųjų kvalifikacijos. Visi kiti studentai buvo kilę iš stambios ir smulkiosios bajorijos ir miestiečių, kurių daugumą sudarė žydai, vokiečiai ir kitos mažumos.

Įvesta Pilsudskio diktatūra savo esmėje buvo dvarininkų valdžios organas, kuris turėjo apsaugoti atgyvenusias Rzeczpospolitos bajorijos tradicijas, ginti savo luominius interesus. Jie nesugebėjo išspręsti degančių ekonominių ir socialinių problemų, industrializuoti kraštą, praplėsti techninių ir mokslo kadrai paruošimo, sveikatos apsaugos ir bendrai užtikrinti tautai pažangos. Gindami savo pozicijas itin spaudė tautines mažumas ir persekiojo kairiųjų sąjūdžius.

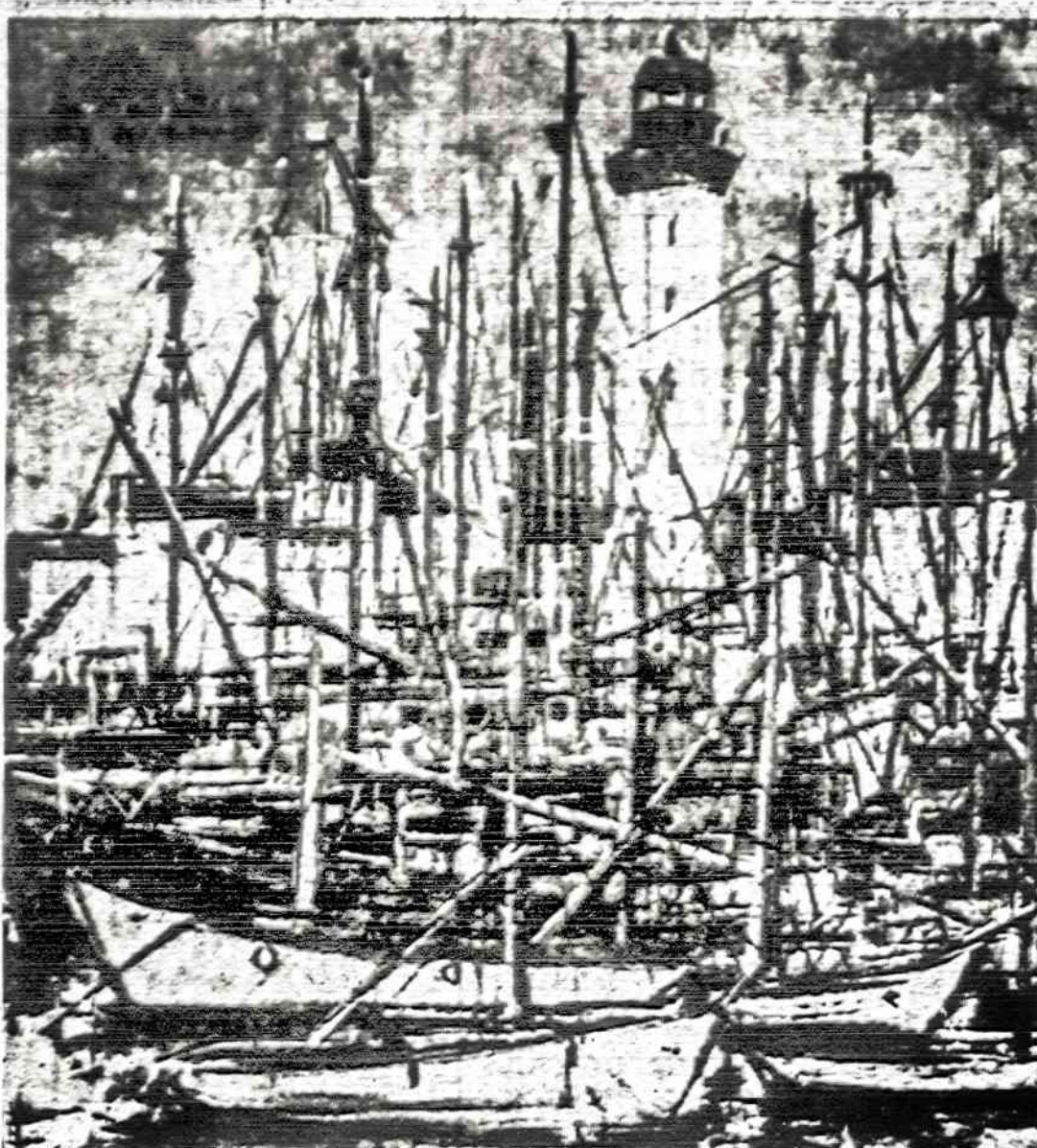
Prasidėjusiam kare vokiečiai lengvai sutriuškino atsilikusią Lenkiją. Paaiškėjus, kad naciai siekia lenkų tautos sunaikinimo, visos Lenkijos jėgos buvo įsijungusios į bendrą rezistencinę kovą už savo tautos išlikimą. Išiveržus raudonajai armijai, lenkų tautos vienybė su-
byrėjo ir, vietoje buvusios dešiniųjų diktatūros, valdžią perėmė kairiųjų diktatūra, vadovaujama komunistų.

Reikia pripažinti, palyginamai trumpu laiku Lenkija atsistatė iš karo griuvėsių, išplėtė visuotinį apmokymą ir sveikatos apsaugą. Vietoje prieš karą buvusių 35.000 baigusių aukštųjų mokslus, dabar esama 1.500.000 akademikų. Įvykdyta plataus masto krašto industrializacija, pakėlus Lenkiją į 9-ąją vietą industrinių kraštų tarpe. Vietoje prieškarinių 70% kaimo gyventojų, dabar liko tik 23%, bet, būdami smulkūs ūkininkai, nestengė aprūpinti krašto maistu. Apie 10 milijonų kaimiečių tapo perkelti į miestus. Tai viskas įvyko nebe didelių Vakarų demokratijų pagalbos ir detentės politikos, turėjusios tikslu atitraukti Lenkiją iš Maskvos orbitos.

Kodėl šie visi dideli laimėjimai neįtikrino, laukto darbo žmonės nenori sugrąžinti senos santvarkos, todėl skaitoma virš 3 milijonų narių, kurie su savo šeimomis sudaro naują privilegijuotą klasę, kuri paglemžia didelę tautos pelno dalį savo naudai, gyvena prabangiai dirbančiųjų sąskaiton. Be jos, dar rusai už pristatomas mašinas, žaliavas ir ginklus išplėšia savo dalį.

Susidarė dvigubas konfliktas. Nei valdantieji, nei darbo žmonės nenori sugrąžinti senos santvarkos, todėl per streikus abi pusės aiškiai pasisakė už socialistinės sistemos išlaikymą. Jie nieko nenori girdėti apie pabėgusių diktatorininkų sugrąžinimą, įkūrusių Londone savo egziliinę vyriausybę. Tačiau darbininkija ir inteligentija nėra patenkintos esama padėtimi ir esamoje socialistinėje santvarkoje emė reikalauti sau demokratinių laisvių ir žmoniškesnio gyvenimo, panaikinus valdančiųjų privilegijas. Jie nereikalauja santykių su Sovietais nutraukimo, nes tie santykiai esą reikalingi atsparai prieš galimą Vokietijos imperializmą ir grynai ekonominiais sumetimais.

Kaip matome, Lenkijos įvykiai atidengė vykstančius

Jordi Bonas.

Viduržemio jūros vaizdas.

ANTANAS PLEŠKYS

INFLIACIJA

(Tęsinys)

Jei ne skolos, tuos bilijonus dolerių būtų galima panaudoti geresniems tikslams: mokesčių sumažinimui, įvairiems tyrimams, naujoms energijos šaltinių ieškojimo, kelių, tiltų, užtvankų statyboms, apsiginklavinimui ir t.t.

Privatus asmuo, kuris savo skolas vis nuolat didina, anksčiau ar vėliau prieis prie bankroto. Panašiai gali atsitikti ir su visu krašto ūkiu.

Tos milžiniškos skolos susidarė dėl per didelių valdžios išlaidų ir biudžeto deficito. Trumpai žvilgtelėkime kaip augo valdžios išlaidos, biudžeto deficitas, pinigų kiekis apyvartoje ir infliacija.

1965 m. valdžios išlaidos siekė 96.5 bilijono dol., deficitas — 3.4 bil. dol., pinigai apyvartoje 42 bil. dol.; 1970 m. išlaidos — 194.9 bil. dol., deficitas — 1.1 bil. dol., pinigai apyvartoje 57 bil. dol., infliacija — 6.7%; 1975 m. išlaidos — 324.6 bil. dol., defi-

citais — 43.6 bil. dol., pinigai apyv. — 86.5 bil. dol., infliacija — 9.1%; 1978 m. išlaidos — 450.7 bil. dol., deficitas — 19.1 bil. dol., pinigai apyv. — 114.6 bil. dol., infliacija — 7.6%; 1979 ir 1980 m. valdžios išlaidų ir pinigų kiekio apyvartoje duomenų neturiu, bet 1979 m. infliacija pasiekė 15%, o 1980 m. biudžeto deficitas gali siekti 60 mil. dol., ir infliacija — apie 10-12%. Yra spėjama, kad 1981 m. deficitas sieks apie 40 bilijonų dolerių.

Prezidentinis kandidatas R. Reagan savo rinkiminėje kampanijoje yra pažadėjęs 1981 m. biudžeto deficitą sumažinti iki 27 bilijonų dolerių, bet apie pinigų spausdinimo mašinų sustabdymą ir jų paleidimą apyvartai nėra prasitaręs. Net pasikeitus valdžioms, rimtos kovos su infliacija nesimato.

Dar žvilgtelėkime į dolerio bil. dol., pinigai apyv. — 57 bil. dol., infliacija — 6.7%; 1975 m. išlaidos — 324.6 bil. dol., defi-

prieštaravimus pačioje komunistinėje sąrangoje ir susikirtimą su Maskvos tikslais, kuriuos dar komplikuoja skirtinga Lenkijos katalikų Bažnyčios užimta pozicija. Tačiau šį istorinį procesą lemė ne vidujiniai veiksniai, bet Vakarų demokratijų vedama pasaulinė politika, kuri įgalino komunistinėje sistemoje prieštaravimams pasireikšti. Tolygiai šių įvykių peržiūra duoda mums suprasti kokiais pagrindais remiantis buvo planuojama detentės politika ir kokių laukta rezultatų. Tolimesni Lenkijos įvykiai bus sekami dar su didesniu dėmesiu, nes jie turėtų pasireikšti visoje Rytų Europoje, ir net galimi pačioje Sovietų Sąjungoje.

V. K.

tas tik 90 centų, 1960 m. — 81 cent., 1965 m. — 76 cent., 1970 m. — 62 cent., 1971 m. — 59 cent., 1972 m. — 58 cent., 1973 m. — 54 cent., 1974 m. — 49 cent., 1975 — 45 cent., 1976 m. — 42 cent., 1977 m. — 40 cent., 1978 m. — 35 cent., 1979 m. — 30 cent. ir 1980 m. — apie 27 cent.

Dabartiniai įvykiai, Irano ir Irako santykiai-karas nieko gero nežada infliacijos sustabdymui — stabilizacijai. Iki šiol visi karai atnešė tik pinigų vertės kritimą — infliaciją. Nežinia, ar pasiseks prasidėjusį karą lokalizuoti ir likviduoti, ar jis išsiplės į pasaulinį ginkluotą konfliktą — karą. Naftos reikalai labai skaudžiai paliečia visas industrializuotas pasaulio valstybes.

Kas dėl infliacijos laimi ir kas pralaimi?

Nekilnojamo turto, brangenybių ir kitų neįkintamų vertybių savininkai, didėjant infliacijai, atitinkamai didėja ir jų nuosavybių kainos (ne vertė), nuostolių neturi. Dirbantieji atitinkamai infliacijos padidėjimui pagal sutartis išsidera aukštesnius atlyginimus ir nuostolių neturi. Bet pinigų taupytojas, kuris 1970 metais turėjo 1,000 dolerių pasidėjęs banke ar laikė namie, tai šiandien to 1,000 dol. vertė bėra tik 429 dol. Dėl infliacijos prarado 571 dolerį. Ir kas 1970 metais buvo pasiskolinęs iš banko ar privatus asmens \$1,000, jei per tą laiką nesumokėjo ar visai neužmokėjo, dolerio vertei nukritus, jo skola bėra verta tik 429 dol.

Pasiskolinimojas, nei piršto nepajudinęs, uždirbo 571 dolerį. Tuo tarpu indėlininkas ir pinigų taupytojas ne dėl savo kaltės ar neapsižiūrėjimo prarado 571 dolerį. Ir kas blogiausia, kad pasiskolinimojas nuo uždirbto pelno neprivalo mokėti mokesčių, o indėlininkas, taupytojas negali savo nuostolių nurašyti nuo apmokestinamų pajamų sumos. Tai yra labai neteisinga.

Šiandien indėliai bankuose yra apdrausti iki 100,000 dol., bet tėra apdrausta tik dolerių skaičius, o ne dolerių vertė. Dėl infliacijos, kad taupytojas, indėlininkas neturėtų nuostolių ir kad jo nuostoliai nepasinaudotų pinigų pasiskolinimojas, Senatas ir Atstovų Rūmai (bendrai — Kongresas) turėtų išleisti įstatymą, kuris įpareigotų bankus, kad padidėjus infliacijai, tokiau pat procentu būtų padidintos indėlių ir pasakojų sąskaitų sumos, kad nebūtų nusikrauti indėlininkai. Prie šiandieninės kompiuterių sąskaitų sistemės tas bankams nesudarytų jokių sunkumų, o teisingumas būtų išlaikytas. (Pabaiga)

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

Perkūno toks tonas ir tokie nesugriaujami argumentai visus labai blogai nuteikia. Ką dabar begalima buvo jam atsakyti?

Niaura tyli; šie priekaištai jam buvo labai nemalonūs. Bet dar blogiau jautėsi Ringaudas — jis suprato, kad šie priekaištai taikomi jam, nors ir netiesioginiai, o Niaura... gerasis Niaura... — jis tik pasielgė taip, kaip būtų pasielgęs ir jis pats.

Visą kamerą prislėgė sunkios mintys; kiekvieno galvą veržiasi klaukimas: nejaugi mes esame iš tikrųjų tų išdavikų aukos? Nejaugi jie apgavo mūsų vadus? Ir visi dėl to turime čia žūti?...

"Irena pagrobta", nieko daugiau nebegalėjo galvoti Ringaudas. "Ar begalima viską pateisinti atsitiktinumais? Ypač kai tokie keisti su-
puolinimai ima kartotis nuolat..."

Nors visų akys merkėsi nuo didelio nuovargio, bet rimti negalėjo niekas.

Niaura bėdą pakreipti visų mintis kita linkme; jis pradeda pasakoti įdomesnius nuotykius ir prisiminimus. Bepasakodamas jis vis su-

mini ir Joną Lašinską. Gerai jį tepažinojo tik Ažuolas, jis anksčiau su juo draugavo, todėl dabar jis daugiausia ir susidomi jo keistu elgesiu.

— Bet gi jis mums suteikdavo geriausių ir tiksliausių žinių pagrindinio spaudai, — stebėjosi Ažuolas.

— O kad Bičkovas laikė jį jau savo žentu, ar jums buvo žinoma? — paklausė jį Niaura.

— Kad jis ten lankydavosi, mes žinojome, bet laikėme paprastu dalyku, — kaipgi kitaip jis žinias surinktu.

— Tas vyrukas, pasirodo, didelius sumanymus turėjo, tik nepavyko jam įvykdyti, — paaiškina Niaura.

Ringaudas iš pradžių visai nesidomėjo kažkokiu visai nepažįstamu Lašinsku, tik išgirdęs Niaurą tvirtinant, kad Bičkovas kažką laikęs savo žentu, emė sekti pokalbį toliau.

— Jo tėvas, kaip ir Bičkovas šio karo laiku nepaprastai praturtėjo, — tęsė toliau Niaura, — bet vienintelį savo sūnų laikė kietai, neduodamas jam pinigų, o šis motinos buvo labai lėpinamas, mėgo trunkytis, todėl sugalvojo vietoje tėvo pasidaryti pats visų turtų savininku.

— Dabar aš suprantu, kodėl jis taip mielai išdavinėdavo visus savo tėvo "gražiuosius darbelius", — stebėjosi Ažuolas, — bet jis viską pranešdavo mums ir apie Bičkovo šunynes.

— Nemažiau jam rūpėjo ir Bičkovo turtai — jis tikėjosi gauti Bičkovo dukterį, o kai tas

jam nepavyko, jis nuėjo tiesiai pas Grauzmaną.

— Kas galėjo patikėti! Anksčiau jis visai padorus vaikiną buvo, — vis dar bando ginti savo buvusį draugą Ažuolas.

— Tai jis jau atvirai dabar tarnauja priešams? — nepaprastai nustebė Guoba.

— Ir ten jam nepavyko. Grauzmanas greit patyrė, kad jis tarnauja dviem ponam, ir suėmė jį patį.

— Na, ogi jo tėvas taip jo ir negelbėjo? — susidomėjo ir senasis Pranas.

— Kai sužinojo senis, kad jį išdavinėdavo tikras jo sūnus, vos nepasiuto iš piktumo, todėl, kai suėmė, tik tepasakė: "Tegul pasimoko".

— O kur jį dėjo? — vis domėjosi Ažuolas.

— Nežinau, kalbėjo, kad išvežė, bet jo nesu-
paisyti — jis labai menkas ir įtartinas žmogus.

Guoba, stovėdamas prie durų, rankos mostu duoda ženklą, kad visi nutikų, nes koridoriuje pasigirsta triukšmingi žingsniai. Visi įtemptai laukia ir žiūri, kas pasirodys duryse, bet triukšmas nuaidi koridoriu tolyn, už jų kameros. Tryliktosios kameros gyventojai ramiau atsikvepia, bet greit pasigirsta smarkus smūgis į kažkieno duris ir piktas smogiko rekvavimas; vėliau prasideda baisus rikšmas ir daužymasis; toks triukšmas jiems buvo labai gerai pažįstamas, todėl visi susigūžta, tarytum slėpdamiesi nuo kirčių.

Tokiais momentais, kai būdavo daroma ku-

rioje nors kameroje ekzekucija, kaimyninių kambarių kaliniai labiau kankindavosi, negu kai daužydavo juos pačius, nes mušamas žmogus tik fizinį skausmą daugiausia bejaucia, o iš šalies girdint, kiekvienas dar gali galvoti ir pamato, kokiu žvėrimi gali žmogus žmogui pavirsti.

Perkūnas staiga pašoka iš savo vietos ir greitai žingsniu nueina prie durų. Kaip tik tuo pačiu metu iš nelaimingosios kameros pasigirsta rimbo kirčiai ir kalinių bausis vaitojimas. Jis pereina per kambarį ir vėl prieina prie durų. Prieš dvi dienas jis vos ropomis parpojo iš kiemo į savo kamerą, taip jis buvo sumuštas. Jis, mat, išdriso pakelti nuo žemės vieną beveik nebegyvą sumuštą kalinį; tada subėgo prie jo visi smogikai ir emė ne tik rimbais pliekti, bet kojomis spardyti ir net už plaukų po kiemą tasyti.

— Nejaugi visoje stovykloje nebėra nė vieno vyro! — prasiiveržia iš jo lūpų priekaištai visiems ir pačiam sau. — Kodėl dabar kiekvienas tik dreba dėl savo menkos gyvybės, nors gerai žino, kad jos vistiek greit neteks... Ar giroje mes tokie buvome?...

Ten buvo visai kas kita, — atsiliepia Ringaudas, — beginklis kalinys fizinei kovai nebetinka. Mūsų tikslas dabar — ištrūkti iš čia ir atgauti vėl ginklą... Todėl valdykime...

(Bus daugiau)

JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS

15.

"Stebėtinai Patarėjas"

Išaijo 9-8, 7 turime labai puikų pranašavimą apie Jėzaus gimimą ir apie visą pasaulį siekiantį jojo "viešpatavimą". Norėdama, kad mes turėtumėm aiškesnį supratimą apie būsimąjį Kristaus karaliavimą, pranašas pritaiko jam keletą labai reikšmingų titulių. Šioje pranašystėje jis sako: "Jis bus vardu: Stebėtinai Patarėjas, Galingasis Dievas, Būsimąjo Amžiaus Tėvas, Ramiybė Kunigaikštis".

Kai kurie ebrajų kalbos aiškintojai sako, kad žodis "Stebėtinai" turėtų būti sujungtas su žodžiu "Patarėjas", lygiai kaip ir "Galingasis Dievas" ir "Amžinasis Tėvas". Bet mes juk žinome, kad Jėzus yra "Stebėtinai", neatsižvelgiant iš kurio atžvilgio mes žiūrime į jį. Neatrodė protinga manyti, kad čia pasakyta, kad mūsų Viešpats Jėzus yra tik "Stebėtinai Patarėjas".

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10333

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1936 S. Main Street, Westchester, N.Y.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jėdaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Garsus praktikas, apsa. MOTERYŲ LIGOS
Ofiso: 2652 WEST 57th STREET
Tel. PR 8-1222
OFISO VAL.: pirm. antradienį, trečiadienį
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. popiet ir kita laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandai.
Speciali pagalba klijams.
(Arch Support) ir t. t.
Tel.: 9-4 ir 6-8, Šeštadienį 8-1
2850 West 43rd St., Chicago, IL 60629
Tel.: Prospect 6-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. BERNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustos perkraustymos
ir įvairių atsargų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1882 arba 374-5996

GET RELIEF
FROM CONSTIPATION
WITHOUT
SPASMS OR CRAMPS

Palaidojome akordeonistą Kostą Venckų

Rugsėjo 4 d. Pensininkų sąjunga turėjo išvyką į gamtą Anelės Kojak kurorte Lake apylinkėje. Nuvykome 102 asmenys. Charakteringa: inž. K. Karazija ir K. Venckus sėdėjo viename suole. Inž. Karazija palaidojome rugsėjo 29 d., o spalio 2 dieną palaidojome K. Venckų.

K. Venckus gyveno Marquette Parke. Mirė rugsėjo 29 d., sulaukęs 71 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Plungėje. Amerikoje išgyveno 23 metus.

Paliko žmona Julija, duktė J. Keburis, jos vyras Povilas, keturi anūkai, žvogeris su šeima; Lietuvoje liko duktė, sūnus ir 9 anūkai bei 5 proanūkai ir kiti giminės.

Priklausė šaulių S-gai, Lietuvių Pensininkų draugijai ir R. Liet. B-nei.

Kūnas buvo pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje.

Spalio 1 d. įvyko atsisveikinimas. Vytauto Didžiojo rinktinės šaulių S-gos vardu atsisveikino J. Mackonis, Pensininkų draugijos vardu — St. Vanagūnas ir Ignas Serapinas — R. Lietuvių Bendruomenės ir Dainininkų būrelio vardu. Paminėjo, kad Kostas pirmą dieną bosu, o vėliau grojo akordeonu. Buvo labai simpatiškas, paslaugus, pareigingas. R. Liet. B-nės C-cero apygardos ir apylinkės vardu atsisveikinant inž. St. Dubauskas paminėjo Kosto pareigingumą ir glaudų kooperavimą Bendruomenėje.

Prie karsto buvo Amerikos ir Lietuvos vėliavos, šauliai pakaitomis nešė garbės sargybą. Spalio 1 d. 8 val. vakaro atvyko kun. Antanas Markūnas ir dvi seselės kazimierietės. Sukalbėjo maldas.

Spalio 2 d. klebonas kun. A. Zakarauskas Mažeikos - Evans koplyčioje sukalbėjo maldas. Atlaikė šv. Mišias šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje ir pasakė gražų pamokslą, pakomentuodamas evangelijos pasakymą apie pomirtinį gyvenimą ir jo prasmę. Į kapines palydėjo kun. J. Juozavičius. Sukalbėjo maldas. Sugiedojome Tautos himną ir Marija, Marija. Bažnyčioje ir koplyčioje šau-

liai nešė pakaitomis garbės sargybą. Karstą nešė šauliai, nes K. Venckus priklausė šaulių Sąjungai. Iš viso dalyvavo 10 šaulių moterų ir 14 vyrų. Į šv. Kazimiero Lietuvių kapines palydėjo 30 mašinų. Iš viso buvo 110 asmenų.

Seima, palaikydama lietuviškas tradicijas, pakvietė į Gold Coast restoraną pietų. Padėkoje po 1 val. skirstėmės, palydėję anizinybėn laurų, susipratusi tautietį. Tebūna jam lengva svetima žemė!

Vytauto Didžiojo rinktinės vadas Vl. Išganaitis nuo Kosto karsto Lietuvos tautinę vėliavą įdavė jo žmonai, kaip tėvynės meilės simbolį.

Reg. Lietuvių Bendruomenė ir šaulių S-ga savaitės laikotarpyje neteko dviejų įžymių asmenų.

Prisimenu vieną mudviejų pokalbį Neturte auge, jis panoro mokytis muzikos, bet nebuvo lėšų. Vėliau vis dėlto prasimušė ir turėjo orkestrėlį. Darbo ir gyvenimo sąlygos vertė padaryti pertrauką. Inž. K. Karazijos įtaigotas, išsigijo akordeoną ir gavo pokyliuose grojo, talkininkaujamas p. Kiveno. Spalio 4 d. turėjo grof. Marquette Parko

bankete. Dievo planai kiti: jis iškelia amžinybėn. Piknikuose šokantiems grojo ir dainuojantiems akompanavo. Minėtinas asmuo! Ar bus kas jį pavaduos? K. Paulius

Atbėgėliai nustumia karo veteranus

Kongresmanas Andy Ireland iš Floridos telegrama nusiskundžia prezidentui Carteriui, kad Kubos atbėgėliai Veteranų ligoninėje užima vietas, nustumiant į šalį mūsų veteranus. Tampa Veterans Hospital Psychiatric facility šiuo laiku yra 13 Kubos atbėgėlių ir dar 12 tuoj joje bus patalpinti. Tuo tarpu, net 97 Floridos karo veteranai, norintieji pateikti ton ligoninė, negauna vietos. Taip padėtimi nusiskundžia minėtas kongresmanas prez. Carteriui.

K'ti šaltiniai nurodo, kad dabartiniai atbėgėliai Amerikos mokesčių mokėtojams kainuoja 1,6 bilijonų dolerių ir pridaro visokių kitokių nemalonumų ir net nuostolių. J. J-tis

Taigi, gražūs prezidentinių kandidatų pažadai sumažinti mokesčius, visai nesiaurinant kitas programas, gali mus daugiau mokesčiais užgulti kitose formose, kurias dabar nei pramatyti negalime. J. J-tis

● Žmogaus plaukas yra kietesnis už plieną. Plaukų padėjus ant plieno plokštės ir leidžiant juos per riedantį presą, plaukas palieka pliene griovelį — savo išpauda. Senasis Testamentas rašo, kad tvirtuolio Samsono jėga buvo jo ilguose plaukuose. Kai jo mergaitė Dalila nukirpo jam plaukus, Samsonas neteko savo buvusios jėgos.

— Irano valdžia bijo, kad turėjo grof. Marquette Parko kurdai nesukiltų.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArda 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArda 7-1438-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2814 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. YArda 7-1911

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerasi pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiančią:

DOVANAS - SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS, SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
FLOOR 21st.

NEW YORK, N. Y. 10022.

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

Apple Valley, Minn. 55124 7626 W. 150 St. 612-432-7083
So. Boston, Mass. 02127 389 West Broadway 268-0048
Bridgeport, Conn. 06610 1880 Seaview 203-367-2863
Chicago, Ill. 60622 2222 West Chicago Avenue BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629 2501 West 69 Street AN 1-2994
Cleveland, Ohio 44134 6089 State Road 884-1738
Fort Wayne, Ind. 46806 1807 Beineke Road 432-5402
Grand Rapids, Mich. 49504 636-38 Bridge St. N. W. GL 8-2256
Hackensack, N. J. 07601 112 Main St. 201-342-9110
Irvington, N. J. 07111 1082 Springfield Ave. 374-6446
Hartford, Conn. 06106 518 Park St. 246-9473
Lakewood, N. J. 08701 241 Fourth Street FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 960 S. Atlantic Blvd. AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 1329 Boulevard LO 2-1446
Newark, N. J. 07106 698 Sanford Ave. 373-8783
New York, N. Y. 10003 45 Second Ave. AL 4-5456
New York, N. Y. 10011 125 West 14 St. CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122 1214 N. 5th Street PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 4925 Old York Rd. GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 1307 E. Carson Street HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710 555 Cook Street 756-1668
Worcester, Mass. 01610 144 Millbury Street SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 309 W. Federal Street RI 3-0440

A. A.
Dipl. inžinieriui
KAZIUI KARAZIJAI
mirus,

jo nusbroliams agr. BALIUI ir agr. JUOZUI bei jų
SEIMOMS nuosirdžiai užuojautą reiškia ir kartu
liūdi

ALENA SLENIENĖ,
ONA KUNSMANIENĖ,
IDA SVELNENĖ,
EMILJA VYLUTENĖ
ir KAZYS BALČIČNAS

PASKUTINIS VINCO KRĖVĖS KŪRINYS

(Tęsinys)

— Stalino raštus? — apsidairė gal iš paprasto Žadanovskio. — Kurie gali būti Stalino raštai, jei jis nesugeba mažiausio po-
pieriuko suprantamai ir be klaidų parašyti?.. Rašymas jam sunkiai duodasi, — nusiūko Žadanovskis, atmiešdamas sau kavą konjaku.
— Kaip aš turiu tamstą su-
prasti? — nusitebėjo Lemain.
— Juk yra ištisi Stalino raštų
tomai, kuriais jūs akys išsi-
go išdidų "tėvo ir mokytojo" var-
dą.

— Aš nekalbu apie tuos raš-
tus, kurie jo vardu buvo spaus-
dinami anksčiau, iki atsistojo
komunistų partijos priešakyje.
Matyti, jam tuomet padėdavo
kas rašyti ar taisyti. Aš kalbu
apie vėlyvesnį, — rimtai pa-
reiskė ir išvertė atskirai taure-
lę konjako. — Tamsta anksčiau
esi pasakęs, kad komunizmas
mums tapo religija su griežtai
apibrėžtomis dogmomis.

— Taip, pasakiau, nes priėjau
tokiai išvadai.

— Taigi, kurdami naują mi-
nioms religiją, turėjome moky-
tis iš senųjų ir pasisavinti, kas
jose buvo pratingo ir mums tin-
kamo. Kaip tamsta, ponas Le-
main, manai, ar jūsų popiežius
patsai rašo enciklikas, kuria dog-
mas, kurias skelbia savo vardu,
kai visiems katalikams priva-
lomas titesas?..

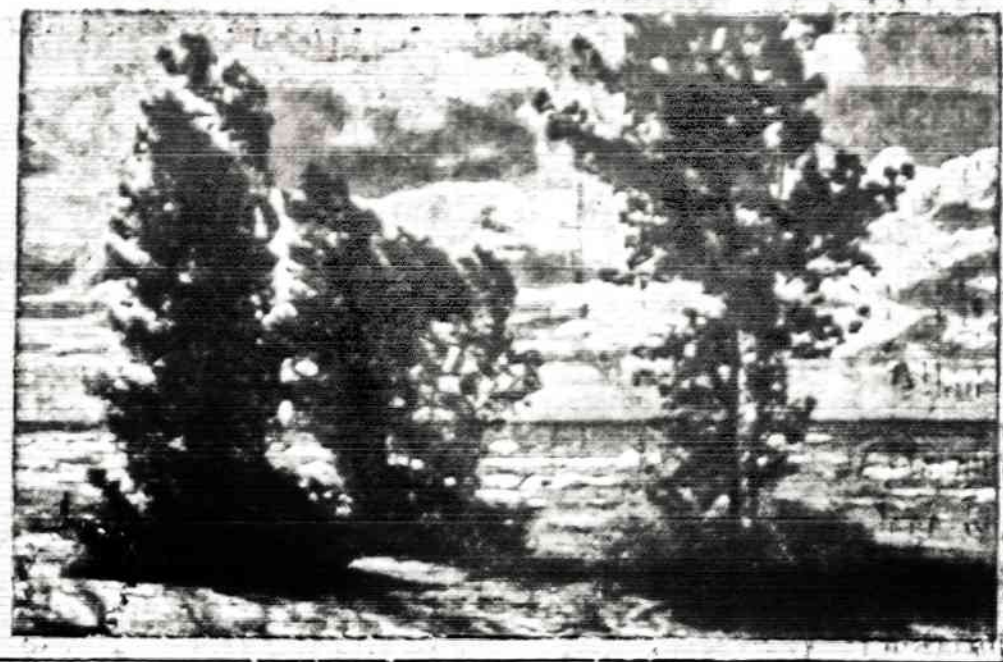
— Nemanau. Bet popiežius
yra katalikų laikomas neklaidin-
gu tik jis skelbia "ex cathedra".
— Na, mes irgi panorėjome
turėti savo neklaidingą "popie-
žių", ir parinkome juo draugą
Staliną, — nusišypsojo Žadanov-

skis ir atgėrė kavos gurkšnelį.
— Komunistinei miniai, kaip ir
kiekvienai kitai, reikalingas yra
neklaidingas autoritetas.
— Vadinasi, draugai komunis-
tai pasisavino seną ortodoksų
pravoslavų sąvoką, kad "Mas-
kva turi tapti trečiąja Roma, o
ketvirtosios nebebus", — nusi-
juokė Lemain. — Kaip kartais
sutampa priešingumai...

— Nesijuok tamsta, aš kalbu
visai rimtai, — vėl apsidairė Ža-
danovskis. — Nei vienas mūsų
atsakingų pareigūnų neturi tie-
sos reikšti nuomonę, kai jis kal-
ba partijos vardu, kol ji nėra ap-
robuota partijos vadovybės vir-
šūnių "in gremio". Todėl tos rū-
šies kalbos ar straipsniai yra
gaminami tam tikros komisijos,
kuri aptaria kiekvieną sakinį,
kiekvieną išsireiškimą. Jos atlik-
tas darbas dar kartą patikrina-
mas viršūnių, ir tik tuomet skel-
biamas viešumai, "ex cathedra",
kaip tamsta sakai. O kas sako,
kieno vardu skelbiama ar spaus-
dinama, visai nesvarbu. Šiuo at-
veju draugas Stalinas labai pa-
togių žmogus. Pirmiausia, jis
nemėgsta kalbėti viešai dėl savo
gružiniškos tarsenos, nuo kurios
atsipalaiduoti negali, nors labai
stengiasi. Todėl dažniausiai, ką
partija turi pareikšti, skelbiama
jo vardu per spaudą, vadinasi,
atkranta pavojus nukrypti nuo
direktyvų. Antra, jei yra jam
reikalingas pasakyti kalbą,
pavyzdžiui, partijos delegatų su-
važiavimo metu, jis labai sąži-
ningai viską atsimintinai; ir,
trečia, visuomet giliausiai ti-
ki tu, kas jam į galvą įkalama.
Dabar gali tamsta patsai priei-
ti išvadą, kad nėra mažiausio
pavojaus Stalinui išklysti ir pa-
kenkti savo, kaip neklaidingo
popiežiaus, autoritetui, — nusi-
juokė Žadanovskis, baigdamas
savo išvadą žiojimus.

— Tamsta esi taip atviras man,
jog, manau, neužgausiu jūsų
tiesiog paklauses, kaip turi su-
prasti jūsų žodžius apie Staliną?
— Ibdės akis į šeiminko veidą,
kalba Lemain. — Jūsų nuomo-
nė, Stalinas ne tik nėra ge-
nialus, kaip jį visi garbina, bet
net nepasizymi gilesniu, man-
dagiai išsireiškus, potu. Ar taip
jūs turite suprasti?

— O ne, to nepasakysiu. Dide-
liu protu draugas Stalinas tikrai
nepasizymi; yra mūsų tarpe dau-
protingesnių ir gabesnių už jį.
Bet savo gudrumu jis visus mus
prašoka. O tamsta, ponas Le-
main, patsai supranti, kad poli-
tinėje veikloje gudrumas dau-
giau reikšia, negu protas.

— Vadinasi, draugas Stalinas
moka apgauti kiekvieną, su kuo
turi reikalą, — pastebėjo Le-
main. — Manau, nesunku ap-
gauti, kai žmogus neturi pagar-
bos nei sau, nei savo žodžiui.
— Nesuprantu gerai, ką tam-
sta turi galvoje? — apsimetė Ža-
danovskis.
— Sutartis, kurią draugas Sta-
linas nesilaiko. Teherano, Jal-
tos, Potsdamo...

— Čia ne jo kaltė, bet visų
partijos viršūnių, kurios vado-
vauja sąjunginei užsienio politi-
kai. Kvaila būtų laikyti sutar-
čių, kurios nenaudingos arba
jau tapo nenaudingomis; ne vie-
ni mes tokių dėsnių laikomės.
Šiuo atveju mes tik negabūs an-
glijai, kalbėti apie tautų laisvę, o gal-
voti tik apie dolerį...
Lemain, baigęs kavą, išsiėmė
iš odinio portisgaro cigaretę.

— Gal tamsta mano pamėgin-
site, — pakibi jam savo aukštinį
portisgarą šeiminkas.

— Ačiū, — padėjo Lemain
atsisakydamas ir užsūrė savą-
ją cigaretę.

Juo pasekė ir Žadanovskis.
(Bus daugiau)

TRUMPAI

— Dr. F. Tallat-Kelpša iš
Evengreen Parko vienas iš pir-
myčių atsisakė už laimėjimų
lapelius ir ta proga atsiuntė \$10
auką. Dekui.

— J. Plausinaitis iš Brighton
Parko, pratešdamas prenumera-
tą savo gerus linkėjimus atlyde-
jo \$6 auką. Dekui.

— Dekui Vytautui Petruskui
iš Marquette Parko už nuolat-
inę paramą. Dekui jam už anks-
tybą paramą laimėjimų lape-
liais ir už specialią \$10 auką.
Taip pat dekui tos apylinkės
tautietai, užsiskiusiai Naujie-
nas vieneriems metams, bet pa-
vardės prašiusiai neskelbti. Už-
pildžiusi laimėjimų lapelius ir
iteikusi \$6 auką, ji pareiškė:
"Malonu padėti lietuviškos pat-
riotinės spaudos darbuotojams,
kurie taip stengiasi ją išlaikyti."

Lai bus toms pastangoms parem-
ti ir mano našlės skatikas."

— Antanas Zaura iš Marquette
Parko, be raginimo prateš-
damas prenumeratą, gausiai pa-
rėmė Naujienų leidimą, atsiun-
damas užpildytus laimėjimų lape-
lius ir \$15 auką. Dekui už vis-
ką ir už gerus linkėjimus bei
sveikinimus.

— Vincas Kuliešius, žinomas
statybininkas ir spaudos rėmė-
jas, buvo susirgęs. Dešimt die-
nių gydėsi šv. Kryžiaus ligoninė-
je dr. Tumasonio priežiūroje.
Gausūs jo draugai, ypač Lietu-
vio Sodybos pažmonio Jan-
kytojai, džiaugiasi jo sveikimu
ir gerėjimu.

— Dekui S. Pangoniu, Ohaho,
Nebr., tautinės bei patriotinės
spaudos bendradarbiui, ir platin-
tojiui, už ankstybą prenumera-
tos pratešimą ir už \$10 auką.

— Tomas Miglinskas, St. Peters-
burg, Fla., beraginio pratešda-
mas prenumeratą, atsiuntė \$8
auką. Dekui.

— Illinois valstijos loterijoje
spalio 2 d. Pot of Gold lošime
laimėjo 888852. Bingo lošime
laimėjo 12, 28, 45, 57 ir 67.
Ponia prenumerata, atsiuntė \$8
tono prateš prenumeratą net 18
mėnesių ir ta proga parėmė Nau-
jienų laidimą \$5 auką. Dekui.

— Ignas Serapinas iš Marquette
Parko, buvęs Pedagoginio
Lituaniškos Instituto Neak-
tyvudinio skyriaus direktoriaus
atsisakė už laimėjimų
lakneles, pažadėjo dalyvauti
Naujienų metiniame bankete.

— Mokyt. Juozas Plečas, Da-
rius — Girėno lituanistinės mo-
kyklos vedėjas, skiriamas JAV
LB Svetimo tarybos pirminin-
ku.

— BALFo Palm Beach sky-
rius, pradėdamas rudens vaju-
ruošia gegužinę spalio 5 d. šv.
Povilo bažnyčios aplinkoje. Sky-
riaus valdyboje yra Vitos Bi-
liūnas — pirm., dr. Kotryna Gi-
notienė — sekr., Stasys Slabo-
kas — ižd.

● J. Andriaus sudarytą Lietu-
vos žemėlapi ir išleistą Devenų
Kultūrinio Fondo, galima įsigyti
siunčiant užsakymus šiuo adre-
su: Devenų Kultūrinis Fondas,
P.O. Box 10782, St. Petersburg.

FLORIDA. REAL ESTATE
NAMŲ PIRKIMO REIKALUOSE
CLEARWATER, LARGO, BELLEAIR, SEMINOLE APY-
LINKĖSE (netoli St. Petersburg Piliečių klubo)
Prašau kreiptis:
LIUCIJA VAIČAITIENĖ
Realtor - Associate
RODGERS & CUMMINGS, INC.
dieną (813) 581-9411; vakare (813) 585-2738

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-7877
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IR EUROPOS SANDĖLIJ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 8-2787
V. VALANTINAS

FL 33733. Kaina \$5 + 65c per
siuntimo išlaidoms padengti.

— Dengiamie ir taisome visu-
rūšių stogus. Už darbą garan-
tuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA, 434-9655
(Pr.)

— Šakių Apskr. Klubo rudens
balius įvyks šių metų spalio
mėn. 18 d. Lietuvos Vyčių sa-
lėje, 2455 W. 47th St., Chicago.
Šalta ir šilta vakarienė, laimės
šulinys. Turtingas baras. Šo-
kiamis gros Evaldo Knoff orke-
stras. Pradžią 7 val. vakaro. Įėj-
mas-auka 9 dol. asmeniui. Bi-
lietų galima užsisakyti paskam-
binus tel. 925-0911 ar 927-6972
(Pr.)

— SLA 6-osios apskritys me-
tinė konferencija įvyks š.m. spalio
5 d. 2 val. popiet. Lietuvių
Evangelikų Reformatų bažnyčios
patalpose, 5230 S. Artesian Ave.
Chicago. Įėjimas iš šono.
(Pr.) Valdyba

— Metinę vakarienę ruošia
R. LB-nės. Marquette Parko
apylinkės valdyba spalio mėn.
4 dieną 7 val. vak. Šaulių na-
muose. Programą atliks jauna
solistė J. Tautvilaitė. Karšta va-
karienė, šokiams gros K. Venc-
kaus orkestras. Studentams ir
moksleiviams bilieto kaina \$6.
Visi lietuviai kviečiami daly-
vauti. Valdyba (Pr.)

ST. PETERSBURG, FLA.

BALFo piknikas
BALFo 143-asis skyrius ruošia
pikniką š.m. spalio 15 d.
trečiadienį, Seminole parke,
9-ame paviljone.

Bus karšti pietūs, šokiai ir
žaidimai. BALFas nuosirdžiai
kviečia visus St. Petersburgo
lietuvių ir besisavijojančius
turistus atsilankyti į pikniką.

Mūsų paviljonas (Nr. 9) yra
supamas iš vienos pusės pušų,
o iš kitos — ežerėlio, kuria-
me būna gausybės žiemavojan-
čių, iš šiaurės suškrudusių spar-
nuočių. Čia gamtos mėgėjams
sudarą nepaprastą grožį.
Artimo meilė telydi mus.
Valdyba

Los Angeles, Calif.

Lietuviškosios Los Angeles
radijo valandėlės š.m. rudens
balius įvyks spalio mėn. 11 d.
(šeštadienį) 7:30 val. vak., šv.
Kazimiero parapijos didžiojoje
salėje. Baliaus programoje da-
lyvaus išimtinai jaunimas, spė-
jes čia jau kelionis kitomis pro-
gomis puikiai užsirekomenduoti:
Vita Polikaitė, Daina Gu-
duskaitė — solistės, Raimondas
Mickus — smuikininkas ir Ri-
mas Polikaitis (tas pats, kuris
labai aktyviai dalyvavo de-
monstracijų prie Sovietų kon-
sulato San Francisco ruošime).
— akordeonistas ir pianistas
(jis akompanuos solistėms).
Programos paruošimu rūpinas
kompozitorė Giedrė Gudauskienė.

Bus valandėlės baliuose ži-
noma gera vakarienė, europietiš-
kas orkestras šokiams, baras
laimės stalas ir kt. Valandėlės
vadovybė kviečia lietuvišką
publiką šiame baliuje gausiai
dalyvauti. vb.

East Chicago, Ind.

East Chicago Lietuvių Me-
džiotojų-Meškeriojų klubo tra-
dicinis rudens balius įvyks
1980 m. spalio mėn. 11 dieną
6:30 val. vakare šv. Pranciškaus
lietuvių parapijos salėje, 3903
Fir St., E. Chicago, Ind.

Visus apylinkės lietuvių ma-
loniai kviečiame dalyvauti ba-
liuje, kur smagiai praleisite
laiką. Bus meninė programa.
Šilta vakarienė ir laimės šuli-
nys. Šokiams gros Ažuolo Stel-
moko orkestras.

Vietas prašom rezervuoti pas:
Zigmą Stankų telef. (219) 845-
5749, Raimondą Pečiūną — 972-
0464 ar pas kitus klubo valdy-
bos narius. Kaina asmeniui \$12
Valdyba

REAL ESTATE

Namai, Zėmė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su
namu ir įrengimais Marquette Parko
rajone. Labai geras biznis, lengvos
pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir
Maplewood. Labai tinka giminingoms
šeimoms.

• MORINIS BUNGALOW Brighton
Parke, 15 metų. Reikia skubiai par-
duoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

nuomotį ar apdrausti savo nu-
ovybę Chicagoje ar bet kur
Amerikoje, prašome skambinti
ir užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę
jums patarnauti.

Mes priklausome MLS

ir turime kompiuterį.

Virs 500-tai namų pasirinkimų

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated

3422 bloke šiaurėje Janssen gat-
vės — 9 kambarių, 4 miegamų,
jų, tinkamas didelei šeimai ar
ba uošviam. Angl. kreipkitės:

BUCKINGHAM REALTY

Ron or Marianne — 975-8990

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos

D E M E S I O

Keliaujant į Floridą ir netu-
rint aiškios apsigyjamų vietos,

prašau kreiptis šiuo adresu:

A. Dovydaitis

105 - 59 Ave.

St. Petersburg Beach,

Florida 33706

Tel. (813) 360-1057

STASYS ŠAKINIS

LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko

ir iš vidaus.

Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St.

(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

PIKITE JAV TAUPYMO BONUS

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiešiuose greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio
Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio
apmušimai. • Stalniai darbai, ce-
mento laiptai, porčiai, stogai
ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

**DAZYMAS IR REMODE-
LIAVIMAS**
Nėra darbo permaže. Visus palmų,
iš lauko ir vidaus.
Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. T V E R A S
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

**Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus**

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
iškvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
4208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 • 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

**ADVOKATŲ DRAUGIJA
VALDEMARAS BYLAITIS
ir VINCAS BRIZGYS**
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadienis nuo 9 iki 12-tos
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS**
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto
iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo
9 val. ryto iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

**Re-elect
Morgan M.
Finley**
Cook County Circuit Court Clerk
**HE RUNS THE COURTS
LIKE A BUSINESS**
Democrat - November 4
Paid for by All Cook County
Citizens Committee
for Morgan M. Finley

Ulgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvį Įstaigą:
American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-7877

• Remokimas patarnavimas užkandant lėktuvų, traukinių, laivų keli-
nių (cruses), viešbutių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduoda-
me kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus;
Sudarome iškvietimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame infor-
macijas visais keliaujančių reikaliais.
• Taupykite skridami Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas
iš anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RASTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydy-
tojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905
metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunias dienas ir
susiūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir
grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS
ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba
money orderį, prie nurodytos kainos pri-
dedant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608